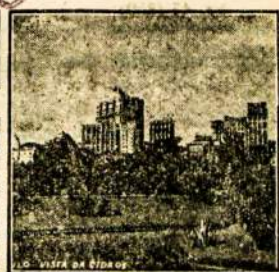

LIETUVIS

Redakcijos ir Administracijos
 adresas:
 „LIETUVIS“
 Rua Bandeirantes, 92,
 Caixa Postal, 1764,
 São Paulo.

JORNAL LITHUANO
 Lietuvų Š-gos Brazilijoj Organas. Leidžia Spaudos D-ja „šviesa“
 Prenumeratos kaina: Brazilijoj metams — 10\$000 pusei — 6\$000 atskiriems mėnesiams po 1\$000.
 Užsienin: metams — 1\$000 pusei metu 8\$000. Atsk. numeris 300 reis.
 Redakcija atidaryta kasdien nuo 10 iki 3 val. p. p. Sekmadieniais nuo 2 iki 4 val. p. p.

Redaguoja
 St. Vancevicius

7-ti METAI.

SÃO PAULO, 1935 m. Lapkričio - Novembro mėn. 23 d.

NR. 47 (359)

Kada nereikalingi partiniai akiniai.

Daugelis skaitytojų atsakys į tai — niekuomet. Taip atsakys žmonės nepartiniai, žmonės, kurie netelpa tos ar kitos partijos rėmuose, bet oina prie kin su gyvenimu, atmesdami, kas yra bloga, ir priimdami tai, kas yra gera. Kitaip elgiasi partijų žmonės, kurie akiai priklauso nedideli kelių žmonių grupel. Partijų žmonės dažnai neturi savo nuomonės; jie tik daro taip, kaip jiems įsako partijos statutai ir slaptieji aplinkraščiai. Partijų žmonės neleidžiama kritikuoti savo partijos žmonių, nors šie pridaryt didžiausių biogijų, būtų juodi, kaip krosn'adangstė. Partijų žmonės taip pat įsakoma niekuomet neatsileipti plankiai apie kitų pažiūrų žmones, nors šie darytų geriausius darbus ir būtų balti, kaip sniegas.

Todėl nepartinis žmogus dažnai nesupranta, kaip galima akiai atsiduoti kuriai nors apskresnių žmonių grupel ir akis užrišus eiti visą gyvenimą, laikantis partinės virvelės. Nepartinis žmogus niekuomet nepasidrovės pasakyti teisybės apie artimiausius žmones, nors ta teisybė jiems būtų ir nemaloni. Tačiau prisizūrėjus gyvenimui ar čia, pamatysime, kad maža yra nepri klausomos minties žmonių. Daugumas yra susiekištelusių į grupes ir grupes ir gyvenančių siauru partiniu gyvenimu. Partijos yra senos, kaip pasaulis. Aktualios jos yra ir mūsų laikais, nors paskutiniu metu vienur kitur mėginama su jomis kovoti. Kad žmonių susis kirytymas į vieną kitai priešingas partijas yra kenksmingas dalykas visų pirma tautai, dėl to nieks nesiginėja. Vienintelė čia gali būti išimtis, tai žmonių asmeniškoji kultūra. Deja. Daugelio kraštų gyventojai šiuo dalyku ne pasizymi ir tada partijų gyvenimas, tiksliau sakant — nuolatinės tarpusavės rietenos labai daug kenkia žmonių kultūrėjimui ir, kaip sakytą, tautos gerovei

O kenkia todėl, kad daugumas partininkų ankščiau stato savo partijos reikalus, negu visos tautos gerovę. Tokiam žmogui labiau rūpi jo keli šalininkai, negu milijonas tautiečių. Ši partinė gangrena yra gerokai apgadindusi ir lietuvių tautos organizmą. Ypač lietuvių tautos, nes, prisipažinkime atvirai, mes labai dažnai negalime palankiai atsileipti apie priešingų pažiūrų savo tautietį, jei jis nėra mano partijos narys. Šis mūsų asmeniškos kultūros trūkumas ir doktrineriškas partijų reikalų gynimas mes kaikada taip toli pasitūmėja, kad mes pradedame geriau artintis prie kitataučių, negu prie savo tautiečių. Aišku, kad čia esama mūsų tautos tragedijos dalies.

Tiesa, šitokio pobūdžio progų mes turime ne tik daug, bet vistiek vienam

kitam mūsų inteligentui tenka kai kada kitataučių tarpe ar tai žodžiu ar raštu kalbėti apie lietuvių tautą. Štai šitokiais atvejais, mūsų giliu įsitikinimu, visai nereikalingi partiniai akiniai. Maža to. Esame tos nuomonės, kad net prisiekę partininkai tokiais atvejais turėtų mesti šalin savo partinius akinius ir kalbėti apie savo tautą nešališkai.

To reikalauja mūsų tautos labas ir tai turėtų suprasti visi lietuviai, pra dedant dešimtausiais ir bijant kairiausiais. Gera būtų, kad mūsų tarpe išnyktų visokio plauko partijų pionieriai Niekas negalėtų netgi vadinamųjų idejinių partininkų, kurie smerkdami kitus už tariamą pažiūrų spekuliacija, patys spekuliuoja. Skirtumas tik tas, kad už tai daug brangiau paima. Tačiau, jei jau kitaip negalima, jei mums dar ilgai bus skirta organizuoti «savęs garbinimo ratelus», tai būkime lietuvi ir nors tada, kai pasitaiko progą informuoti kitataučius apie savo tautos gyvenimą. Bent tais atvejais nedrabstykimė purvais savo idėinių priešininkų, atsiminę, kad jie taip pat yra tie uviai kaip ir mes, taip pat kaip išgalėdami ir kaip išmąnydami dirba savo tautos gerovei. Jei yra būtino reikalo išsibartiti, išaiškėti, tai padarykime šį darbą savo tarpe. Nemaionu, kad mūsų negausi spauda aužina polemizuoja tarp savęs, bet daug nemaloniau atrodo, kai lietuvių kitataučių spaudoje rašo apie lietuvių tautą vien iš savo pažiūrų kartės.

Visos kitos mažos tautos įvairiais būdais informuoja apie save; negalime ir mes kitaip elgtis. O juo labiau, kai apie lietuvius, daugiau negu apie kitą kurią tautą, amžių amžiais buvo rašyta visokių prasimanymų. Tuos prasimanymus nuvertinti ir apie dabartinį vispusišką lietuvių tautos gyvenimą mes turime kitataučius informuoti kur tik galima, kur tik pasitaiko bent mažiausia progą. Bet imdamiesi to darbo turime nusilmti kaip dešiniųjų taip ir kairiųjų partijų akinius ir kalbėti apie savo tautą, kaipo lietuvių.

VISUR IR VISADA BŪK LIETUVIS!

O kiekvieno lietuviu — išeičio pareiga skaityti didžiausį, įdomiausį ir pigiausį visoje Pietų Amerikoje savaitraštį „LIETUVIS“.

Trečias skridimas per Atlanta.

Šiomis dienomis Amerikos lietuvių spaudoje pasirodė lakūno Antano Kielos laiškas, kuriame jis išdėsto savo sumanymą — ateinančiais metais skristi per Atlantą iš Amerikos į Lietuvą. Šį lakūno A. Kielos sumanymą remia Dariaus-Girėno vardo Amerikos lietuvių lakūnų klubas ir lietuvių didžiojo karo dalyvių legionierių organizacija. Kiela turi savo lėktuvą, yra patyręs lakūnas, kurį laiką tarnavęs lietuvių karo aviacijoje.

Trečiąjį skridimą jis vykdysias dėl to, kad abu ligšioliniai lietuvių transatlantiniai skridimai vis dar nepasiekė savo galutinio tikslo — Kauno. Lakūnas Kiela sako, kad pirmam skridime Lietuva sulaukė Dariaus, Girėno ir „Lituanikos“ palaikus, antrame — Vaitkų be „Lituanikos II“, o trečiąjį skridimą jis noris taip įvykdyti, kad Lietuva sulauktų ir transatlantinį lakūną ir jo lėktuvą.

Brazilijos Vyriausybė apdovanojo ordenu Dr. P. Mačiuli.

«Estado de São Paulo» iš lapkričio 21 d. paskelbė žinią, kad Brazilijos Vyriausybė nutarė apdovanoti ordenu Cruzeiro do Sul Dr. Petrą Mačiulį, buvusį Lietuvos Konsulą São Paulo, už nuopelnus Brazilijos valstybei bei visuomenei. Dr. Mačiulis būdamas konsulu įsigijo daug simpatijų aukštesė Bra-

zilijos visuomenės sferuose. Jo pastangomis surasta keletas lietuvių kolonijoms artimų bičiulių, kurie ir po šiai dienai yra geri lietuvių kolonijoms draugai. Jų tarpe galima paskaiityti Dr. Rangel Pestana, Dr. George Marano, Francisco de Vivo ir keletas kitų.

Sankcijos pradeda isigalėti.

Ekonominės ir finansinės sankcijos prieš Italiją, kurias priėmė Tautų Sąjunga, jau pradeda isigalėti. Italams jau daromas ekonominis spaudimas. Sankcijos jau paskelbė prancūzija, Anglija, Kanada ir daug kitų valstybių. Visoje Italijoje buvo iškabintos vėliavos, kaip protesto ženklas prieš sankcijas. Italai daro žygį ir dede visas pastangas atsilaukyti prieš ekonominį spaudimą. Prie sankcijų prisidėjo dauguma

valstybių, priklausančių Tautų Sąjungai. Kiek sankcijos pakenks Italams, tuo tarpu sunku pasakyti. Pranešama, kad 17 italų prekybos laivų negalėjo iškrauti prekių Maltos uoste dėl sankcijų veikimo. Argentinos vyriausybė, prisidėdama prie sankcijų, uždraudė eksportuoti kaikurias prekes Italijon.

Brazilija tuo tarpu prie sankcijų neprisidėda.

Šiaurės Kinijos provincijos paskelbė autonomija.

Iš Londono pranešama, kad Šiaurės Kinijos provincijos nutarė atsiskirti nuo Nankino vyriausybės ir pasklebti autonomija, padedant japonams. Šiaurės Kinijos politikos vadai nesutinka su Nankino vyriausybės politika, kuri yra nedraugiinga japonų atžvilgiu. Naujoji Šiaurės Kinijos vyriausybė palaikysianti gerus santykius su Japonija ir

Mandžuko valstybėmis. Naujausios žinios praneša, kad šiai Šiaurės Kinijos autonomijai sugriauti nedaroma jokių žygų.

Anglijos vyriausybė šiuo įvykiu yra susirūpinusi, nes Šiaurės Kinijos provincijos pasidavė visiškai japonų įtakai. Japonų politika Kinijoje prazūtinga anglams.

Italu aviacija smarkiai puolė abisiniečius.

Spalių 19 d. italų aviacija smarkiai puolė abisiniečius ir labai daug jų užmušė bei sužeidė. Kaip pranešama, italų karo lėktuvai išmetė apie 6000 ki logramų sprogstamosios medžiagos. Daugiausia italų lėktuvai atakavo lengvomis bombomis. Spėjama, kad žuvusiųjų ir sužeistųjų abisiniečių skaičius sie-

kia ligi 6000. Šis smarkus italų aviacijos puolimas įvyko netoli Macalle miesto, kur buvo apie 20.000 abisiniečių kariuomenės. Abisiniečiai šioje nelygyje kovoje niekaip negalėjo atsilaikyti prieš galingą italų aviaciją.

LIETUVOJE

A. Sruogai bausmė patvirtinta.

Spalių 17 d. apeliaciniai rūmai, pirmininkaujant pačiam rūmų pirmininkui Gudauskui, sprendė A. Sruogos, A. Aušono ir kitų pašto ženklų aferos dalyvių apeliacinius skundus. Teisiamuosius gynė 7 advokatai, kurie prašė Sruogai ir kitiems bausmės sumažinti arba bylą atidėti ir iškviešti naujus ekspertus. Tačiau rūmai teisiamųjų gynejų prašymus atmetė ir spalių 18 d. paskelbė sprendimą, kuriuo A. Sruogai 15 metų sunkiųjų darbų kalėjimo bausmė patvirtinta ir konfiskuojamas jo turtais. Aušonui bausmė nuo 5 metų s. d. kalėjimo sumažinta ligi 3 metų ir įskaityta 2 iškalėti metal. Vasilauskui bausmė iš trijų metų sumažinta iki 2 m. ir įskaityti iškalėti 9 mėnesiai. Jurkšaičiui bausmė 2 m. s. d. kalėjimo patvirtinta, bet jis jau atsėdėjo. Šimauskui palikta 9 mėnesiai sąlyginio nuteisimo.

Be to, iš A. Sruogos paštų valdybai civilinio ieškimo priteista 2.793.000 litų, solidariai iš visų nuteistųjų — 43.000 litų ir solidariai iš visų, be Jurkšaičio, 24.000 litų. Nuteistieji žada duoti kasacijos skundus Vyriausiajam Tribunalui.

Dar nauji suėmimai „Maisto“ byloje.

Šiometis dienomis Šiaulių apygardos teismo tardytojo nutarimu sulimti buv. akc. „Maisto“ bendrovės Tauragės skerdyklos direktorius A. Pranculis, Panevėžio skerdyklos direktorius J. Kubilius, Jono Lapėno brolis Petras ir jo žmona Konstancija Lapėnienė. A. Kubiliui kurdomeji priemonė paskirta 25.000 litų turto laidas, o kitiems trims — laikyti arešte be sąlygų. Be to, teismo tardytojas kreipėsi ir atitinkamas įstaigas, prašydamas Jono, Petro Lapėnų ir jų giminaičių nekliuojamam tur-

tui uždėti draudimą.

Atvyko žymus prancūzų diplomatas.

Klaipėdon atvyko prancūzų parlamento užsienių reikalų komisijos pirmininkas Paul Bastide.

Spalių mėn. 21 d. Paul Bastide vizitavo krašto gubernatorių Kurkauską ir popietiniu traukiniu išvyko į Paryžių.

Taip pat šiomis dienomis Klaipėdoje viešėjo SSSR. įgaliotas ministeris Lietuva! Karskis.

Priimtas darbo rūmų įstatymas.

Ministerių Kabinetas jau priėmė darbo rūmų įstatymą, kuriuo Lietuvoje steigiami darbo rūmai. Jų svarbiausias tikslas — rūpintis darbininkų profesiniais bei kultūriniais reikalais. Atskirų pramonės šakų darbininkai bus organizuojami į profesines sąjungas, kurių veikimas bus darbo rūmų priežiūroje. Darbo rūmai ne tik atstovaus darbininką, bet ir rūpinsis jos reikalais bei būklės pagerinimu.

Šiuo metu jau ruošiamos taisyklės darbo rūmų įstatymui vykdyti. Manoma, kad darbo rūmai pradės veikti nuo Naujų Metų.

Darbininkai bus draudžiami nuo nelaimingų a sitikimų.

Vidaus reikalų ministerijoje baigiamas ruošti darbininkų draudimo nuo nelaimingų atsitikimų įstatymo projektas. Už kelių savaitių šį įstatymą numatoma perduoti ministerių kabinetui.

Rado 3 kilogramų durtuvą.

Šiometis dienomis netoli Kauno dva-

sinės seminarijos rūmų giliai žemėse rastas nepaprasto didumo durtuvas. Jis yra apie 75 centimetrų ilgumo ir sveria nemažiau 3 kilogramus. Toks didžiulis geležinis durtuvas buvo vartojamas prieš 500 — 600 metų, kai mūsų botai kariavo su kryžuočiais. Durtuvas padėtas į Kauno miesto muziejų.

Organizuos užsienio lietuvių spaudos ir kultūros muziejų.

Pirmojo pasaulio lietuvių kongreso įsteigta Pasaulio lietuvių sąjungos valdyba šiomis dienomis pradėjo organizuoti užsienio lietuvių spaudos ir kultūros muziejų. Pirmiausia, šiam muziejui bus panaudoti tik ką uždarytos užsienio lietuvių spaudos ir kultūros parodos eksponatai.

J. Baltrušaičio 15 metų ministeriavimo Maskvoje sukaktuvės.

Šiometis dienomis suėjo 15 metų, kai įgaliotas ministeris J. Baltrušaitis atstovauja Lietuvos reikalus Sovietų Rusijoje. Per tą laiką ministeriui Baltrušaičiui dalyvaujant, buvo vedamos įvairios tarp Lietuvos ir SSSR politinės ekonominės ir kultūrinės derybos, sudarytas didelis skaičius aktų, jų tarpe neutralumo ir nepuolimo sutartis pasirašyta 1926 m. rugsėjo 26 d. ir 1934 m. balandžio 4 d. protokolais apie prieš laikiną pradžiam SSSR ir Lietuvos nepuolimo sutarties 10 metų. J. Baltrušaitis žinomas ne tik kaip Sov. Rusijos ir Lietuvos bendradarbiavimo šalininkas, bet ir aktyviausias tarp tų kraštų santykių išplėtimo dalyvis bei didelio masto poetas.

Kaune statyba nemažesnė negu pernai.

Nuo šio pavasario pradžios Kauno miesto savivaldybė išdavė kelis šimtus leidimų naujiems pastatams statyti o taip pat ir didelį skaičių leidimų kapitaliniam remontui. Dar ir dabar rudens metu pradėta statyti dideli mūro namai. Bendrai statyba Kaune gana gyva.

Tikrins ką veikia svetimšaliai meistreriai.

Vidaus reikalų ministerijos iniciatyva sudaromos komisijos svetimšaliams — monių meistreriais prižiūrėti. Tokios komisijos bus sudarytos prie visu apygardų darbo inspektorijų. Komisijų vyriausiasis uždavinys — apžiūrėti juos, kur dirba svetimšaliai meistreriai, patikrinti, ar jie mokina vietos darbininkus, ar tinkamai mokina, kuriuos laikui jie įmonė dar reikalingi ir bendrai rūpintis visais, susijusiais su svetimšaliams meistreriais reikalais.

Rūpinasi bedarbiais inteligentais.

Neseniai Kaune įsteigtoji draugija bedarbiams inteligentams remti rūpinasi sudaryti lėšų ir jomis organizuoti įvairius darbus: gaminti vokus, antspaudus, steigti žaislams gaminti dirbtuvę ir kt. Inteligenti bedarbiai nebus remiami pinigais, bet tik darbu. Tuojau bus pradėti registruoti inteligenti bedarbiai, tiriami jų ekonominė būklė.

Pirmoje eilėje bus stengiamasi apirūpinti darbu bedarbius, kurie turi šeimas.

15 dailininkų paėio lak. Vaitkų.

Spalių mėn. 22 d. Meno Mokyklos didžioji salė 15 garsiausių Lietuvos skulptorių ir dailininkų pradėjo lipdyti ir paėyti lakūna Vaitkų, kuris sutiko jiems pozuoti.

Skulpt. Aleksandravičius lipdo lakūno biustą, skulpt. Pundzius — lakūno galvą, o skulpt. Mikėnas — profilį. Žymesnieji tapytojai: Varnas, Vienožinskis, Šileika, Galdikas, Didžiokas, Ad. Smetona ir kiti paėio mūsų transatlantinį lakūną įvairiose pozose. Lakūnas Vaitkus sutaromais dienomis pozuoja po 1,5 — 2 val. Už 8—10 dienų menininkai savo darbus baigs ir netrukus juos parodys plačiajai visuomenei.

SKELBKITES TIK „LIETUVY“

Ekonominis Užsienio Lietuvių bendradarbiavimas su Lietuva

Lietuvos pasiuntinio Jungtinėms Amerikos Valstybėms P. K. Žadeickio Pranešimas I-jam Pasaulio Lietuvių Kongresui.

(pabaiga.)

Dabar, kai Lietuvos ir kamyba ir prekyba žymiai išsivystė ir sustiprėjo, yra jau galimas prekybinis lietuvių bendradarbiavimas Lietuva! imant iniciatyva. Deja tai iniciatyvai momentas nėra tuo tarpu palankus, nes visur tobiausia ekonominė tautų rungtynės pavidale aukėtų muičių ir kitokių prekybos varžymų. Tačiau kalbamui reikalui Lietuva jau ir dabar galėtų šį bei tą atsiekti pasisąjūdamas į svarbiausius prekybos centrus savo gerai išminkintus ir patyrusius prekybinius atstovus.

6. Turistinis santykiavimas užsieniečių su Lietuva ir atvirkščiai, nekaltant jau apie jo aukėtą kultūrinę prasmę, turi be abejojimo ekonominę reikšmę: turizmas duoda abipusią progą susipažinti su ekonominėmis organizacijomis, su jų vedėjais, arčiau susipažinti su prekių kokybe ir patirti joms statomus reikalavimus sveturi; čia vėl yra progą pasikeisti dovanomis: vis tai jau yra žingsnis prekybon. Todėl

ekonominės organizacijos Lietuvoje, rodos, turėtų labiau remti turizmo idėją, negu kad iki šiol, turint galvoje ne vien savo tautiečius, bet ir svetimtaučius. Kauno, Kygos ir Talino turizmo organizacijų sutartinis veikimas labai geistinas Baltijos turizmo drasiniui.

7. Turizmo propagandai ir prekybiniam ryšiams tarp Lietuvos ir užsieniečių lietuvių ugdyti būtina reikalingas lietuviškas laivynas. Lietuvos laivų, lietuviška vėlavą papuošusių, plaukiojimas jūromis, jų atsilankymai garsiuose pasauliniuose uostuose, kaip Londonas, New Yorkas, Buenos Aires labai padėtų spręsti Lietuvos ekonominius ir tautinius uždavinius. Lietuvos tautinio laivyno steigimas laukia Vyriausybės iniciatyvos; Lietuvos visuomenė ir užsienio lietuviai prie to darbo dėtusi su visiu nuosirdumu.

Šią trumpą apžvalgą baigiant prisimintina, kad penki milijonų lietuvių tautos penktą dalis gyvena pasklidusi po planētą pasaulį, antra penktą dalis kenčia kaimyno lotenos

prisiėkta.

Yra kuo susirūpinti! Toliau, laikas jūros, kalnai, taip gi sveturi gimimo faktas, svetimia pilietybė, svetimia kalba ir kultūra:

visi tie faktoriai nejuočiomis, bet nepaliamamai veikia, veikia neigiamai į Lietuvos išsivija, į jos neužgrūdytą tautinę sąmonę.

Caveat consules!

Rasta vel svarbiu senosios Lietuvos liekanu.

Lietuvos senovės tyrinėjimo intensyvus darbas buvo pradėtas tik nepriklusomybę atgavus. Pasirodė, kad esama senovė! pažinti labai daug medžiagos. Senkapiai, piltakalniai, piltų liekanos — viskas buvo neįstirta. Dabar Lietuvos senovės tyrinėtojai dirba net išsijuose.

Skaitytojai jau buvo supažindinti su Apuolės, Impilties, Velykuškių piltakalnių tyrinėtojais. Yra girdėję ir apie senosios Lietuvos tvirtovės, pils. Pasirodo, kad tų piltų būta daug gausiau, negu ligiol buvo manoma. Šiometis štai dienomis rasta nauja pils, ir tai įrodo, kad ankėčiau pareikėtas tvirtinimas yra visai teisingas.

Ši naujoji pils užtikta ant Nemuno kranto, Kečargynės miško, boka-

sant žvyra. Giliai žemėje buvo rasta mūro siena ir lapntai. Siena yra metro storumo, sumūryta iš didelių raudonų plytų su kalkėmis. Iš visko matyti, kad tai būta stipraus pastato, pilies, kurioje senosios Lietuvos šios vietos gyventojai atremdinėjo kryžūčių puolimus. Pastebėtina, kad apie tai, jog Kečargynėje būta pilies, ligi šiol niekas net nesapnavo ir radinys nustebino visus Lietuvos senovės tyrinėtojus. Dabar ši vieta yra saugojama. Pilies liekanos smulkiau bus ištirto sekandais metais.

Šiometis dienomis buvo surasta ir seniausia Perkūno stovykla.

Senovės lietuviai turėjo dievų keletą, kurių vyriausias buvo Perkūnas. Jį laikė pasaulio viešpačiu ir jam meldėsi. Senovės tyrinėtojai ieškojo šio dievo stovyklų, nos yra žinių, kad mūsų protėviai jų turėjo. Ligi šiol tačiau neką tepavyko surasti. Tai dėl to, kad platinant Lietuvos krikėcionybę, visos senojo lietuvių tikėjimo liekanos buvo negalėtingai sunaikintos.

Suprantama tad, kad žinla, jog yra rasta Perkūno stovykla, nepaprastai sudomino mokslininkus. Stovyklą rado Ymbrado valsčiuje, Saveikių pradžios mokyklos mokytojas Urbonas. Stovykla yra 35 centimetrų aukštumo. Ji vaizduoja Perkūną sėdintį ir laikantį rankoje vilyčią, iš kurios eina žaibai. Manoma, kad ji yra padaryta daugiau kaip prieš 1000 metų.

Paigaliau netikėtai yra užtikti ir

Pertvarkys auto judėjimą.

Šimo metu plentų ir vandens kelių valdyba ruošiasi pertvarkyti auto judėjimą visame krašte. Bus nustatytas autovežiminių ir arklųjų vežimų judėjimas, net priešų ėjimas ir gyvulių vartynas.

Taip pat bus patobulintas ir autobusų judėjimas. Pernai leidimų ruožo ligu siekė 645 km. Leidimų ruože šiomet kursuoja 110 autobusų. Patys autovežiniai gerinami ir pritaikomi keleivių patogumui. Dėdinamas ir autovežinių greitis.

Be šių visų judėjimo tobulinimų, paskutiniu metu dar svarstomas ir autobusais susisiekimo atpaiginimo klausimas.

Venerika s vaistai nemokamai.

Sveikatos departamentas jau sudarė vaistų sąrašą, kurie duodami nemokamai sergantiems veneriniais ligomis. Nemokamai vaistai duodami tik tiems ligoniams, kurie gydomsi ambulatorijose.

Padidėjo sukso ir valiutų fondas.

Lietuvos banko aukso fondas spalio 15 d. siekė 34,24 mil. litų; užsienio valiutas 9,57 mil. litų; banknotų apyvarta — 102,14 mil. litų. Banknotų padengimas aukso sudarė 33,5%, o aukso ir užsienio valiuta — 42,9%.

Ryšium su spalio 16 d. paskelbtu Lietuvos Banko balansu, paduodami šie daviniai:

Spalio 1 d. aukso fondas siekė 34,02 mil. litų ir užsienio valiutos fondas siekė 5,84 mil. litų. Tuo būdu aukso ir užsienio valiutos fondas per dvi paskutines savaites (valiutų tvarkymą įvedus) padidėjo 3,95 mil. litų. Padengiamoms vertybėms padidėjus, atitinkamai padidėjo ir banknotų padengimas, būtent: banknotų padengimas aukso ir užsienio valiuta pakilo nuo 41,7% iki 42,9%.

Reikia pridurti, kad banknotų padengimo procentas padidėjo, nežiūrint banknotų apyvartos padidinimo. Banknotų apyvarta per paskutines dvi sa-

vaites pakilo nuo 95,68 mil. iki 102,14 mil. litų.

Jau supirkta 522.568 centneriai javų.

Tvirtomis kainomis Lietūkis per 48 javų supirkimo punktus supirko iki spalio mėn. 12 d. javų:

Kviečių	123,232 centn.
Rugių	345,072 "
Miežių	31,612 "
Avižų	22,652 "

Viešo labo . . . . . 522.568 centn.

Už šiuos javus ūkininkams išmokėta apie 3.500.000 lt.

Paskutinę savaitę kiek padidėjo kviečių pristatymas. Rugių statomas kiek mažiau. Miežių ir avižos statomos pastoviai, be didesnių svyravimų. Lietūkis iki šiol jau eksportavo į užsienius 17.500 tonų javų.

Jau dirba abu cukraus fabriškai.

Spalio mėn. 16 d. jau pradėjo normalų darbą ir antrasis, Pavenėto cukraus fabriškai. Fabrikui jau pristatyta apie 5000 tonų cukr. runkelių.

Marijampolės cukraus fabriškai jau dirba pilnu tempu. Per parą vietoj normalaus 800 tonų kiekio padirbama iki 1.600 maišų cukraus. Šviežios gamybos cukraus ilko visai nedaug.

Marijampolės cukraus fabrike cukr. runkelių pristatyta jau apie 25.000 tonų. Atrodo, kad šiomet jų bus pristatyta daugiau, negu sutartimis buvo numatyta.

Nesuspriafimai V. D. Universitete likviduoti.

Buvo pranešta, kad universiteto vadovybė švietimo ministerijai įteikė atsistatydinimo pareiškimus. Rektorius prof. M. Roemeris, prorektorius — kan. Bl. Čėsnyša ir prof. Jodelė ir senato se-

ktorius prof. A. Purėnas buvo atsistatydinę dėl neseniai įvykusių universiteto statuto pakeitimo. Tačiau spalio 15 d. universiteto vadovybė savo atsistatydinimo pareiškimus atsiėmė ir grįžo prie savo pareigų. Universiteto rektorius prof. M. Roemeris spaudos atstovams pareiškė, kad dėl statuto pakeitimo su vyriausybe susitarta ir jis bus reikiamai peržiūrėtas.

Dėl universiteto vadovybės atsistatydinimo kai kurios studentų grupės buvo pradėjusios paėmame universitete kelti neramumus. Rektoratas, sąryšy su tuo, įspėjo studentus laikytis rimties patiems mokytis ir netrukdyti mokslo darbu. Jeigu neramumai būtų tęsiasi ir toliau, tai, kaip rektorius Roemeris pareiškė, universitetas gali būti kuriam laikui uždarytas.

Paskutiniais dienomis žiniomis universitete kilusieji neramumai aptlo ir visas darbas vėl normaliai pradedamas dirbti.

Būtinai pasistengs įsigyti nuosavą žemės sklypą šiame puikiame priemesty.

Pigiausias mėnesinis ratas. Duodame statybai medžiagą.

Centralinė: Praça Antonio Prado, 3 sobr
Tel. 2-5023.
Raštinės: Villa Prudente: Rua Cap. Pacheco Chaves 114.
Vietoje: Av. Zelina 33

Reikalingi agentai, kreiptis į Villa Prudente raštinę.

kažkokie požemiai Kaune.

Prieš kelias dienas Kaune, prie dvasinės seminarijos namų buvo pradėti statyti Metropolitijos arkivyskupo rūmai. Bekasant žemės užtikta kažin kokių paslaptinių skilautų ir mūrinių namų pamatų. Nė paprastas sienų storumas liudija, kad esama vietovės, kur prieš 500 — 600 metų buvo kažin kokie pastatai. Prie sienų rasta žmonių kaulų ir keli pinikiai iš XVII — XVIII amž. Taip pat aptikta įvairių kokių likučių, plytų ir t.t. Iš jų daktų kai kas daro išvadą, kad šioje vietoje galejo būti palaiduota maro epidemijos metu mirusieji žmonės. Tačiau paskutiniu laiku toje vietoje vienas iš darbininkų atrado žmogaus kojos kaulus su apkalta kelelėmis, o netoliese buvo aptikta briedžio ragas, apie maišas medinių anglių, gyvulių kaulų ir kitokių senienų. Be to, atrasta ir skilnutai vedą į kažin kokį požemį. Tačiau iš šių davinčių galima daryti ir kitų išvadų. Visai galimas daktas, kad tai būta Kėstutis — Vytauto, o gal dar ir ankstesnių laikų kalėjimo, kur lietuviai laikė sugautus kryžuočius.

Šiuos požemius pradėjo tirti senovės žinovai ir jų pastangomis paslaptys gal būtų išaiškintos.

Tuo tarpu Lietuvoje jau vėlyvas ruduo. Piliakalnių ir istorinių vietų tyrinėjimas jau nebėra įmanomas. Senovės tyrinėtojai ruošiasi ateinančių metų darbui. Senovės tyrinėjimą sekundais metais manoma prarasti labai plačią mastu. Tenka manyti, kad ateinančiais metais susilauksime daug ko įdomaus. Tsb.

Feljetonas.

Politiškas kankinys.

Galimas dalykas, dėl to ir gavau ak'ajį inkstų uždegimą. Nė paprastas dirkenčių sukretimas panikos pagrindu.

Te prakiūra mano abu batai, jei aš politika besikišiu.

Žinoma, be visuomeniško darbo nesėdėsiu. Slabodaj nufiūrėjau gerą darbą. Ateinančią vasarą visuomenės labai kelsiu agurkų produkciją.

O dėl mano pasaulėžiūros pakeitimo fakto, tai buvo toki dalykai.

Seštadienio vakare nuejau į pirtį. Kultūringam žmogui ir visuomenės darbuotojui pirtis būtinai reikalinga. Pirtą prablaivina, o be to visokias ten odos skylutes ir narvus išvalo.

Taip pat su piliečiais ir politikiškais mintimis galima paldalyti.

Taip, reiškia, pirty guliu ant aukščiausiojo suolo. Blaivinu protą ir su kelnais piliečiai kalbamės politikos temomis.

O temos, žinotumėte, įvairios. Geneva. Lenkijos sieliai ir bendrai susisiekimas. Gyvos ir jaudinančios temos.

Vienas rukaišėtu pilvu pilietis sako: — Pilsudskis, — girdi, — būtų seniai į Lietuvą atvykęs, jei ne Lokarno dvasia. Dvasia ant pat demarkacijos stovi ir žiūri, kurie čia lenkiški sieliai. O ant sielių, kurs čia Pilsudskis. Pripilaukia Pilsudskis, tuoj jį už kairiojo ūso ir grūda atgal. Nelisk, reiškia, už Versalioj sutarties ribų.

Pivois.

O kitas pilietis, iškąsta šiaunimį, ginčijasi.

— Jokios ten Lokarno dvasios, — sako, — nėra. Ir Pilsudskis, — sako, — sielialis nevažinėja. Išmislas ir girtuoklio sapnas visa ta Lokarno dvasia.

Kilo ginčas. Ant trečiojo suolo pasidarė karšta atmosfera. Gal būtų kilusios ir peštynės. Bet žmogus pirty kaip šutinta ropė. Liežuviu mali, o rankos nekyla.

O dar pilietis tas, kuriam iškąsta šiaunis pats šaltu vandeniu apsiplia. Dar mus kartais apiplia. Ir vis rėkia: — Nėra, — sako, — jokios Lokarno dvasios.

Žinoma, kreipiasi į mane.

— Išpřek, — girdi, — ginčą beaiškiai.

— Ginčikytės, — sakau, — o aš tarsiu savo paskutinį žodį.

Tas paskutinis žodis mane ir pražudė. Jis visą mano politišką karjerą ir nukirpė į agurkų sritį.

Kilo neginčijamas ginčas. Piliečiai ginčijasi iš esmės ir šaltu vandeniu iškastosi.

Aš sėdžiu sau, klausausi gana nuolaidžiai.

Net snausti pradėjau. Pirty ant trečiojo suolo gulinti žmogų dažnai snaudulys užpuola.

— Na, — manau, — tęskit debatus. Bent kiek snustelsiu.

Ir snustelėjau.

Nubudęs žiūriu — politišųjų priešų nebėra. Iš vienos pusės sėdi taip pat rukaišėto kūno esyė, tik jau ne ta, o iš dešinės — šiaunis neiškąsta, o aiškiai apvairi.

Paskutiniojo žodžio nebebuvo kam tarti.

Dar kiek apsisvanojau. Apsiprausiau. Einu, kur čia tie mano drabužiai. Žiūriu, nėra kelnų. Ir švarko taip pat nėra. Nė petnešų neliko. Kyt vienur, kyt kitur — kelnės dingę. Sijonų, tiesa, visur prikabinata. Taip pat moteriškų kojinių daugybė.

Tai aš nuogų piliečių akyse pakėliau protesto balsą.

— Vyrai, — sakau, — jei, — sakau, — kasdien pirty pradės drabužius kaitelioti, bus baisiai neįdomus gyvenimas. Kam mums tos kovos už laisvę, jei žmogus net pirty neapsaugotas?

Žodžiu, labai pamatuotai nusiskundžiau.

Tik žiūriu, kad mano protestas piliečių tarpe sukėlė tikrą paniką.

Kažkas sukūlė lempa. Tuoj visi ieškome durų, o durų nėra. Kur tik sieki, vis kieno ar petį ar šiaip ką pasieki.

Duris kažkas aidarė. Ir net pradėjo bartis.

— Čia, — sako, — pirtis, o ne gužynė. Nurinkite, — sako, — pilietė.

— Nurimti jokiū būdu negalim jei pirty vyras, — atsako.

Tuoį brutališkos jėgos išmetė mane į priepirtį.

(Pabaiga 4 pusl.)

Vietos lietuvių gyvenimas.

„ŠVIESOS“ DRAUGIJOS VAKARAS.

Spaudos draugija „Šviesa“ rengia didelį viešą vakarą, ateinančių metų sausio 4 d. Lega Lombarda salėje. Bus vaidinama labai įdomi drama „Lietuviai Pabuskit!“. Vaidinimui jau rimtai ruošiasi. Visas vakaro pelnas skiriamas tragiškai mirusio lietuvių poeto V. Atkočiaus — Gyčio rakams išleisti.

KUBATONE LIETUVIŲ DARBININKŲ SKAIČIUS SUMAZĖJO.

Garsiam Kubatone ankėčiau dirbo labai daug ir lietuvių darbininkų ant naujai vedamos geležinkelio linijos Mairynk-Santos. Baigiantis darbus Kubatone lietuvių darbininkų skaičius labai sumažėjo. Dirbusieji išvažinėjo į kitas vietas. Nemažai dar lietuvių dirba Light and Power kompanijoje taip pat Kubatone.

Darbininkas.

BAŽNYČIA JAU BAIGIAMA STATYTI

Pirmoji Lietuvių katalikų bažnyčia Pietų Amerikoje, kuri dabar statoma São Paulo priemestėje Vila Zelinoje, jau baigiama statyti. Statybos darbai galutinai bus užbaigti gruodžio mėn. pradžioje. Bažnyčios pašventinimas įvyks 1936 m. vasario 16 d.

Kiek teko patirti, inžinieriai jau sumokėta 100:000 milreisu. 14 000:000 bus sumokėta sutartį įvykdžius (gruodžio mėn. pradžioje). Dar trūksta statybos fondų 14.000:000 milreisu.

PORTO ALEGRE LIETUVIAI.

Porto Alegre mieste yra apie 200 lietuvių, kurių dauguma pavieniai, kiti su šeimomis. Dauguma lietuvių dirba įvairiose dirbtuvėse, prie statybos ir kitur. Uždarbis čia nedidelis ir geresnį darbą gauti labai sunku. Bendras paprasto darbininko uždarbis siekia ligi 8—10 milreisu į dieną.

Zemaitis.

(Tęsinys iš 3 pusl.)

POLITIŠKAS KANKINYS.

Prasidėjo pasikalbėjimas iš esmės pirties motyvais. Kolloja. Klausė vadinama.

— Negrąžu, — sako, — ant senatvės į pirtį lįsti, kai moterys vanojasi.

— Pasilikit savo moteris, o atiduokite švarką. Ir marškinius taip pat atiduokite, — remtuosi. — Kiekvienas plitisi turi telsę šeštadieniais nusiprausti. Higiena, — sakau, — reikalauja, taip pat iš odos skylių dulkes reikia išvalyti.

O man labai nesimpatiškas žodžiais atkerta:

— Šeštadieniais gali higiena džiartgintis, bet pirmadieniais moterys mazgojasi.

Situacija paaiškėjo taip, kad nė litišą sekundienį miegojau ant trečiojo suolo. Maž daug kaip tauta liet. rgo miego.

O pirmadienį nubudau negarbingam moterų būry.

Zinoma, teisybė nugatėjo. Atidavė švarką ir viską. Tik potneų neberado.

Policija mandagiai surašė protokolą. Sako, pabaudą uždėsia.

Tegu mano batai prakiūra, jei aš kada belįsiu į nesveiką politiškų aistrų atmosferą.

O visuomenės daliai pranešu, kad aš dabar užsidėjau politišką kankinio vainiką ir sėkmingai darbuosiuos krašto naudai agurkų pramonės dirvoje.

LIETUVIS MOKYTOJAS PROVINCIJOJ.

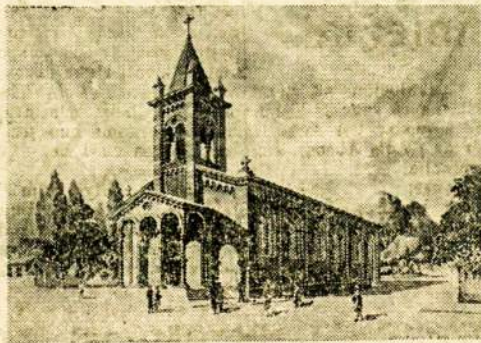
Netoli Line miesto vienoje fazendoje gyvena lietuvis Juozas Kižys, kuris turi brazilų kalbos mokytojo liūdyumą. Šiuo metu jis dirba fazendos raštinėje. Ankėčiau dirbo fazendoje, vakarais mokydamas vaikus brazilų kalbai ir lietuvių vaikus lietuviškai.

R-s.

BAISI LIETUVIŲ ŠEIMOS TRAGEDIJA MOKOJE.

Praeitą sekmadienį, apie 6 val. vakaro, Moko rajone ant rua Padre Raposo Nr. 60 įvyko baisi tragedija. Lietuvis Vladas Sajoras mirtinai persėdavo savo žmonos meliuzį Albiną Paulikonį ir sunkiai sužeidė žmoną Konstanciją Sajorienę. Paulikonis greitai mirė, o Sajorienė buvo nugabenta į ligoninę. V. Sajoras pats pasidavė policijai, pareikšdamas, kad daugiau negalėjęs pakęsti tokios padėties ir pasikėsinęs atkeršyti žmonai ir jos meliuziui už šeimos židinio suardymą.

Mokietis.

S. Paulo liet. kat. bažnyčia Vila Zelinoje, kuri jau baigiama statyti.

Laiškas iš provincijos.

Prieš porą dienų redakcijoj gautas laiškas, kuris mūsų manymu yra įdomus ir vertingas lietuviams, manau tiems jau dabar kolonizuotis, delto, kiek ištaise kalbą, šį laišką talpiname.

Gerb. p. Redaktoriam!

Nuoširdžiai ašiu už suteiktas žinias, kurių aš jau senai Tamstos buvau prašęs. Taip pat Tamsta buvai prašęs prisidėti prie laikraščio korespondencijomis iš mūsų krašto. Esu nedaug mokytais ir nesugebu daug parašyti, bet rašysiu, kiek galiu ir žinau. Mūsų apylinkėje esame tik trys lietuviai du pavieniai ir aš su šeimyna. Visi nuomojame iš fazendieriaus žemę ir ūkininkaujame.

Darbininkai pas mus, dirbdami prie žemės ūkio, uždirba 5 — 6 mlr. į dieną. Iš to atskaito 2 milreisu už valę. Japonai už valę nieko neišskaito. Tik pas juos darbas kiek sunkesnis. Darbu yra visur, gana lengva darbas rasti.

Jei kas norėtų žemės sklypą pirkti galima netoliese gauti valdiškos žemės gana patogiomis sąlygomis. Yra apie 60 sklypų po 5, 10 ir 15 alkeriu, po 192:000 už alkerį, penkiems metams įsismokėti. Pirkėjui prašant, greitas sklypas metus laiko kitam neparuodamas, kad galėtų tas pats žmogus nupirkti. Kai kurie sklypai jau yra užpirkti. Yra praveistas šio toks kelias. Iki geležinkelio stoties 5 km. Žemė nebloga, visa mišku apaugusi. Vis

kas gražiai auga. Daugiausia auga ryžiai, vata. Vanduo visur geras ir sveikas. Smulkesnių žinių apie pirkimo sąlygas sužinoti ir sklypus apžiūrėti galima kreiptis šiuo adresu: L-a Juquã estação Raposa Tavare, Arreia Branca. Vietoje gyvena fiskalas, kuris parodo norinčiam sužinoti sklypus.

Mano pasiūlymas.

Brangūs broliai lietuviai! Eikim kiek galima greičiau prie savo tiesioginio tikslo, kurį mes jau turėjome dar Lietuvoj į Braziliją važiuodami. Visi mes, taip juodadarbiai, taip inteliškiai, važiuojame į užsienį pinigų užsidirbti. Dėl ko gi mes daugelis sėdime mieste, dirbame fabrike, nustojame sveikatos, pinigus pravalgome ir nieko neturime? Pinigus Brazilijoj geriausia kasti tik iš žemės. Taigi imk kaupti ir nieko nelaukęs eik ir kask. Visoje Brazilijoj kalbama, kad São Paulo estadas turtingiausias, žemė pelningiausia. Pamėginkime ir mes tą turtą pasiseimti. Brazilijoj klimatas šiltas, žemė neįsala. Gali ištiesus metus lobius kasti, žemę dirbdamas. Kad ir palengva dirbdamas, vis daugiau padirbsi, negu Lietuvoje per kelis mėnesius skubėdamas. Taigi, broliai, nekaskime pinigų kitiems, bet pradėkime dirbti sau. Iškime pavyzdį iš japonų. Tik iš tūks

BOM RETIRAS PRALAIMĖJO.

Bom Retiro lietuviai futbolistai, po laimėtų rungtynių su „Lauro Gomes“, praeitą sekmadienį, lapkričio 17 d. pasirodė žymiai silpniau, pralodami aviacijos klubui „Garage Municipal“ F. C. Pirmoji pralose 6: 1, II-ji 3: 1.

K.

VYRU CHORO RERETICIJA.

Firmadienį, lapkričio mėn. 18 d. Lietuvių Namuose įvyko antroji lithuaniečių vyrų choro repeticija. Chorvedis J. Stankūnas vaizdžiai nupasakojo muzikos reikšmę žmogaus gyvenime ir ragino su didžiausiu atsidėjimu pasiūvesti šiam kilniam menui. Toliau išdėstė pirmuosius muzikos teorijos dėsnius. Po teoretinės dalies sportininkai mok. E. Pažeros vadovaujami padainavo keletą sutartinių dainų. Kita repeticija su chorvedžiu J. Stankūnu įvyks pirmadienį lapkričio 25 d.

K.

RENGIAMA GEGUŽINĖ.

Sporto S-ga „Lithuania“ šį sekmadienį lapkričio 24 dienų rengia gegužinę Vila Galvao. Gegužinės programą, kaip sužinojome, sudarys: žiūrėtojų futbolo rungtynės, lietuvių rinktinės prieš brazilų futbolo rungtynės, plaukimas, bėgimas, komiškas sportas, šokiai ir žaidimai. Su lithuaniečiais drauge važiuoja skautai, prijaunantieji senesnio ir jaunesnio amžiaus lietuviai, morintieji tyru oru pakvėpuoti ir linksmai drauge su kitais keletą valandėlių praleisti.

Iš stoties Tamandutey (Linija Cantareira) išvykstama 8 val. 45 min. ryto. Galima išvykti ir iš Lietuvių Namų 8 val. ryto.

Reporteris.

SPORTININKŲ ŽINIAI.

Sulig Centro V-bos išdirbtos naujos S gos narių metrikacijos, iki 1 d. lapkričio mėn. š. m. visi nariai privalo įsigyti naujus nario biuletus.

Skyrių Valdybos prašomos painformuoti savo narius, kad iki minėto laiko visi pristatytų po 2 fotografijas ir pasirūpintų įsigyti naujas narių karygutes.

PRANEŠIMAS.

Važiuojantiems į „Lithuanijos“ rengiamą gegužinę, lapkričio 24 d. Vila Galvao, pranešame, kad visi išvyksta iš stoties Tamandutey (Linija Cantareira) 8 val. 45 min. Galima atvykti taip pat į Lietuvių Namus 8 val. ryto. Gegužinės programą sudaro sportas, komiškas sportas, šokiai ir žaidimai.

Rengėjai.

LIETUVOS FUTBOLININKAI PAKVIEŠTI Į PARYŽIŲ.

Kauno futbolo rinktinė gavo iš Prancūzijos kvietimą sužaisti lapkričio mėn. dvejus rungtynes — Paryžiuje ir Marselyje.

KAUNO FUTBOLŲ PIRMENYBĖS.

Spačių mėn. 20 d įvyko futbolo rungtynės dėl Kauno pirmenybių tarp Šančių, Saulių Kovo ir Maisto Sporto Klubų, taip pat L.F.L.S ir L.G.S.F. Kovas laimėjo prieš MSK 2: 1, L.F.L.S ir L.G.S.F sužaidė lygiomis 2: 2.

Pirmenybės dar neišpręstos, nes Kovas ir MSK abu stovi pirmosios vietoje ir turi po lygiai taškų. L.F.L.S stovi trečioje, L.G.S.F ketvirtoje vietoje. Dėl pirmenybių dar bus sužeistos vietos rungtynės tarp Kovo ir MSK.

E.

MOKA ATSGRIEBĖ.

Po pralaimėtų rungtynių su „Portugeza“ Moko „Lithuanijos“ futbolininkai atsigriebė, smarkiai supliėkdami gana žymų klubą „Cruz Vermelho“ F. C. Pirmoji lietuvių kom. išlošė 2: 0, II-ji pralose 1: 0.

Rungtynės įvyko praeitą sekmadienį, lapkričio 17 d. jų aikštėje.

L.

Daugiau šviesos.

Viešioms pinigams reikalingas viešas ir aiškus atsiskaitymas. Kitonėkai tas viešas reikalas nustoja pasitikėjimo ir įneša demoralizaciją į visuomenės tarpą.

Imant konkrečiai mūsų bažnyčios statymą, kuris eina viešas, iš žmonių surinktais pinigais, reikia beašėkai pasakyti, išsė apyskaitose nėra nei tinkamo aiškumo, nei šviesos. Aš nenoriu čia sakyti, kad tai yra pikta valia. Bet netvarka iš bet kokios priežasties kilusi pasilėka netvarka.

Bažnyčios statybos komiteto, kuris buvo paties kun. Suginto pasirinktas ir J. E. Arkivyškupo patvirtintas, atsistatydinimo faktas rodo, kad jau tada reikėjo daugiau šviesos ir viešumo atsiskaitymo. Vietoj to, kun. Sugintas balsai įsivedė ir šandien tebegriežia dantį į kai kuriuos buvusius komiteto narius.

Pažiūrėkime į pačius faktus, parengtus paties kun. Suginto ar jo patikimų žmonių viešai pareikštais domėnimis

Štai š. m. birželio mėn. 18 d. «karšiam» revizijos akte, kuris autentiškai paskelbtas «Giedros» 1 nr. parodyta bažnyčios statybos pajamų pozicijoje... Rs. 110:716\$400 Ogi lapkr. 14 d. susirinkime parapijos šalį kun. Sugintas pareiškė, kad statybai jau išleista...

Rs. 100:000\$000, tuo būdu iš birželio mėn. pajamuose pinigų dar turėtų būti grynasis kasoje Rs. 10:716\$400. Tuo tarpu lapkr. mėn. 14 d. susirinkime parapijos šalį kun. Sugintas pranešė, kad kasoje esą su «paskolintais» Rs. 3:000\$000 apie Rs. 14:000\$000, t. yra tas pats ar dar mažiau, kaip buvo birželio mėn. 18 d. O kur dingio penkių mėnesių rinkliava bažnyčioje? Kiek buvo sukaldėta namuose? Kur «tūkstančių» parapijos narių mokėstis per penkis mėnesius? Kur p. Nalivaikos kolekta Lietuvoje? Negali būti, kad per penkis mėnesius visai nieko nepadarėta

Jeigu tokiu laiku nieko nesurenka ma, tai kada bus surinkta tie lapkr. 14 d. susirinkime minėti 14 kontų, kurių dar trūksta sutarčiai apmokėti.

Čia nenorom skverbiasi mintis, kad buvo surinkta ir nemaža, bet nuėjo «Giedrai», «Šviesai» ir didelė dalis į K. Uekaus kišenį. (Turimomis žiniomis, K. Uekui mokama po 600 mlrėisų į mėnesį vien už «Šviesos» spaudžinimą O kur dar redaktorius, rinkėjo algos ir kitos išlaidos? Red.) Ir nepatozu skelbti apyskaitas pinigų, kurie išleisti ligūnštai asmens ambicijai patenkinti.

Parapijos narys.

Kaip kariauja abisiniečiai.

Italai su savo technika ir visomis galimomis šių dienų karo priemonėmis sutiko Abisinijoje labai rimtą ir nenugalimamą dvasios priešą. Abisiniečiai kariauja iki paskutiniųjų, parodydami nepaprastą atkaklumą, pasiryžimą ir didelę drąsą. Jie savo technika men esni, bet greit išmoko nugalėti priešų techniką bei prisitaikyti prie šių dienų karo aplinkybių.

Pavyzdžiui, iš pradžių abisiniečiai daug nuostolių turėdavo nuo lėktuvų ir artilerijos. Dabar, kad to išvengtu, jie žygiuoja ir kariauja naktimis. Tamsioje visai arti prišliauzia prie italų pozicijų ir šaltais ginklais audringai puola atakuoti. Kur atviros vietos ir nuostolinga masėmis veikti, ten susiskaldo smulkiau ir kovoja partizanų būdu. Kad naktimis prožektoriais neišduotų jų judesius krypties, jie labai sumantiai maskuojasi: dažnai net nuogi bei pusnuogiai šliauzia, prisitaikydami prie uolų ir dykumų smėlio spalvos. Dar įdomiau, kad abisiniečiai nepabūgsta visai nematytų tankų. Susitikę su tankais jie ne bėga, bet tigro narsumu užsoka ant jų ir pro angas apšaudo tankų kaulą.

Apie abisiniečių dvasios galingumą skaitome viename vokiečių laikraš-

ty labai įdomų pasikalbėjimą su vienu abisiniečių kariuomenės vado padėjėju. Tas karys buvo sužeistas ties Adua ir lėktuvu atgabentas į Adis Abeba, kur jam daroma operacija.

Jis taip pasakęs:

„Italai turi bombas, lėktuvus, tankus ir granatas, bet žmogaus širdis yra kietesnė ur viską, kas padaryta iš geležies, plieno ir parako. Abisiniečiai Aduos neuotų palikę, jeigu imperatoriui ir jų vadams kariuomenės vadams, Ras Sadjams, nebūtų įsakę. Kai italai įsiveržė į Adua, mieste jau nebebuvo nė vieno abisiniečio kareivio. Šiuo metu abisiniečiai dideliu pusiauru čia yra apsupę Adua.

„Abisiniečius kareivius galingais prieš italų moderniškas kovos priemones padaro ta aplinkybė, kad abisiniečio gyvenimas, jeigu jis paime ginklą į rankas, lieka išpakyly.

„Išėję į karą abisimietis šeimai laikomas jau miręs. Jeigu jis grįžta, yra naujai gimęs ir pradeda naują gyvenimą.

„Širdis yra stipresnė už šviną ir geležį“, — pakartojo lovoje gulėdamas sunkiai sužeistas abisiniečių karys.

M.

Audringose Ramiojo okeano vandenyse išsispres pasaulio likimas.

Ramusis okeanas yra visų didžiausias, jo plotas apima 1.797.000.000 kvadr. kilometrą ir užima beveik pusę vandenimis apsemto žemės rutulio. Pietuose jis rubežiuojasi Antarktikos kontinentu ir jungia Amerika, Aziją ir Australiją.

Trys valstybės rongiasi dėl pirmenybės Ramiajau vandenyne: Japonija, Jungtinės Valstybės ir Australija sąjungoj su Anglija. Atrodo, kad Japonija greičiausia išeis laimėtoja šioj kovo, jei laiku dvi kitos valstybės nesusijungs.

Visuomen aišku, kad baltaji rasė laikosi aukščiau visų kitų tik savo civilizacijos dėka; bet dabar besirūgdamos dėl įvairių interesų, jos mielai perleidė Japonijai visus technikos išradimus ir ją privertė patapti modernią karamones valstybę. Morališkai, Japonija nieku nežemesnė už baltąją rasę, o savo blaivumu ir darbo intensingumu net ją pralenkia. Japonai turi ir naudojasi pačiomis moderniausiomis mašinomis ir jų dabartinė industrija gali visais atžvilgiais lenktyniuoti su pačia geriausia Europos industrija. Kadangi darbininkų atžyminimas Japonijoje yra daug žemesnis negu bet kurioj kitaj pasaulio šaly, nestebėtina kad šita valstybė sugeba išstumti baltosios rasės konkurentus ne tik Azijoje, bet taip pat Afrikoj, Australijoje ir net gali atėti laikas, kad sugebės užvaldyti ir visa Europą. Japonija norėda ma užtikrinti rinką savo pramonei ir naudodamasi didžiųjų valstybių nesusi-pratimais, labai plačiai išplėtė savo rinkas įkurdamu nuo jos priklausoma Mandžurijos valstybę.

Dabar palyginkim Vokietiją ir Japoniją. Iš visų didžiųjų valstybių, Vokietija yra tirščiausiai apgyventa šalis. Mes žinom jos milžinišką ekspansyvinę jėgą ir didelį „teritorijų“ badą. Tekančios saulės imperijos gyvena 90 milijonų žmonių, susimetusių ant 5.000 salų, įskaitant ir Korėją; jos gyventojų tankumas yra du kart didesnis negu Vokietijos. Už tat suprantam, kad Japonija stengiasi užkariauti svetimų žemių kur galėtų sutalpinti savo gyventojų perteklių. Būdamas salų gyventojas, japonas tegali gyventi šiltam okeaniškam klima-

te; nei Korėja, nei Mandžurija, šalto klimato šalys, jam netinka. Bet priešpriešais, pietuose, randasi Australija, visokių galimybių šalis su įvairių zonų klimatu.

Australijos kontinentas turi 7.000.000 kvadr. kilometrų ir tėra gyvenamas tik 6.000.000 žmonių. Jis labai turtingas gamtos turtais, ir norė turi didelius plotus tyrliaukti, lengvai gali išmaitinti 35 milijonus žmonių. Po didžiojo karo Australijai Tautų Sąjunga atidavė valdyti Naują Gvinėją, kuri ankščiau priklausė Vokietijai. Taip pat jau atiteko ir Salomono salos. Tai gi galėdama turėti šešius kart daugiau gyventojų ji valdo kelis syk didesnę už Vokietijos teritoriją. Tad būklė yra tokia, kad šiaurėj yra tauta be žemės, pietuose — tauta labai neskaitytinga ir išbląškta po milžinišką žemės plotą; Australija ir jos kolonijos.

Mandžukuo valstybės įkūrimas buvo mirtinai smūgis Sovietų Rusijos politikai vakarinėj Azijoje ir pakeitė Japonijos būklę, suteikdamas naujų rinkų, Japonijos teritorialinis b.das ir šiaurės Amerikos bei Europos dirbtinų pakeitimas japoniškais, iš pamatų išjudino suinteresuotas valstybes.

Rusų japonų karas būtų vykdomas sausumoj ir ore; karas tarp Japonijos ir Jungtinių Valstybių bei Anglijos būtų jūros laivynų kova Ramiajau vandenyne. Tai žinodami pažūrėkime į didž. valstybių ginklavimąsi. Nors ilgus metus buvo kalbama apie nusiginklavimą, tikrumoj gi čjo spartus ginklavimasis. Štai Anglija 1932 m. išleido jūrų laivynui 52,2 ml. svarų, 1934 — 56,5 ml. svarų. Jungt. Valstybės 1932 m. — 257,8 ml. dolerių, 1934 — 500 ml. dolerių. Japonija 1932 — 227,2 ml. yenų ir 1935 — 600 ml. yenų. Būdamos gerai ginkluotos dabar gali pradėti karą už pirmenybę pa sauly. Jeigu ir toliau tesis nesusiprati mal tarp vakarų valstybių, labai galima daiktas kad Japonija išeis laimėtoja. Tada, užtikrinusi viešpatavimą Rytuose, netruks paversti Kiniją, kuri susiskaldžiusi, susikivirijusi, negalėtų nė bandyti jai priešintis. O tuo metu baltaji rasė didžia dalimi nebektų savo pirmenybės visam pasauliui.

Stebėtojas.

Ar mes žinome?

— Kad Jung. Am. Valstybėse yra nemažiau kaip keturi milijonai ir du šimtai penkiosdeš. tys tūkstančių analfabetų?

— Kad senovės Babilonijoje sūdyti šiksnoparniai buvo aukštos rūšies delikatesnis maistas?

— Kad medicinos mokslas nebeprįpažįsta gyvatėms hypoderminio įtrėšimo kimo meno?

— Kad Amerikos šilto-o srityse yra tokių didelių drugių, kurių iškėsti sparnai turi visą pėdą pločio?

— Kad gaminant šveicarišką sūrį yra panaudojamos trijų, o dažnai ir keturių rūšių bakterijos, kurių kiekvienu turi savotišką paskirtį?

— Kad kareivių uniformą pirmas įvedė karalius Liudvikas XIV.

— Kad pirmas pasauly tunelis buvo Semiramidos pastatytas po Eufrauto upe.

— Kad garsus šachmatistas Kapa blanka buvo sugalvojęs šachmatų reformą. Jo nuomone, reikėję laukų skaičių padidinti iki šimo ir įvesti dar dvi figūros: «kanclerj» ir «maršalą».

— Kad statistikos duomenimis, 40% savižudžių žudosi dėl neišgydomų ligų.

— Kad prieš porą metų Amerikoje mirė seniausias pasauly studentas — 78 metų amžiaus. Šis studentas universitetą lankė per 60 metų ir per šį laikotarpį sugebėjo įsigyti 13 doktoratų.

* * *

V. Gytis.

Spinduliai.

Saulė barsto ankstų rytą
Daug auksinių spindulių,
Aš retėžiais surakintas,
Jų pasiekti negaliu.

Branko rasas basa koja
Rankos skyna rausvą gėlę...
Man paskirta lik rytojui
Sergėt pliką jūros smėlį.

Juokėsi žavi undinė,
Ji tokia daili, meili:
«Nors ir ilgis tau krūtinė,
Bet ateit čia negali...»

Ji nusijukė, pasakė
Ir nuekrudo ten tolyn —
Ten, kur margošios plakštakės
Būriu veržės vandenin.

Jos mylavo žalsvą jūrą,
Taškės, žaidė su banga...
Rytų kraštan kal pažūrli
Man vaidinas Palanga.

TIK «LIETUVJ» SKAITYDAMAS
VISKĄ ŽINOSI.

AFORIZMAI.

— Jei galimas moterims specialus institutas, tai tik madų salonas.

— Menkas tas meno kūrinys, kuris neįstengia sulaukyti žmogaus bent pusvalandį nuo niekingų minčių ir piktyčių norų.

— Gera motina vertesnė už šimtatų mokytojų.

— Ne duonos šaukia vargėnai žmonės, bet žmoniškumo.

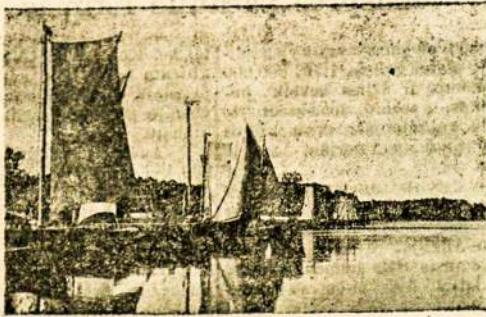
— Apie žmonių ir įstaigų vertumą galima spręsti tik iš jų darbų.

— Kas nemato, kaip stebėtina susipynė mūsų likimo siūlai? Dažnai palanki progą tepasirodo vieną valandą. Netenkame jos, o su ja mėnesiai ir metai praėna dykai.

— Gavte, kuria eina «tuojau», priešname prie namų «niekad».

— Jei moteris nėra egoizmo dukte tai kokiū būdu tada vyras yra gimęs egoistas.

— Didžiausi priešai moterint yra jaunystėj protas, o senatvėj veidrodys.

KLAIPĖDOS ŽVEJU UOSTAS.

JUOKAI

TIKRI KOMUNISTAI.

— Matai tuos du frantus? tai idealūs komunistai!

— Pavyzdžiui?

— Vienas jų nuolat antrojo mūlu naudojasi, o tas antrasis — kasdien pietus pirmojo sąskaiton valgo.

LAISVĖ IR NELAISVĖ.

— Na, Ilgapiršti, — sako kalėjimo viršininkas kaliniui, — už gerą elgesį trečdalis bausmės tau dovanota ir tuojau galėsi būti laisvas. Prie ką lėjimo vartų laukia tavo žmona.

— O, Dieve! — atsidūso Ilgapirštis. Taigi vėl sudiev laisvė!

PAGRINDAS.

Antros eilės vaisčiaus raštininkas prašo viršaičio pridėti algos. Viršaitis piktaži sušunka:

— Ar tamsta dar drįsti reikalauti tokio didelio priedo, nors nieko neišmanai darbe?!

— Užtat aš ir reikalauju, nes nemokančiam dirbt darbas yra daug sunknis! — atako raštininkas.

SUMANUS ATSAKYMAS.

Tūlas advokatas viename susirinkime, norėdamas pajuoti kuniga paklausė:

— Na, kunige, esi dvasiškis, tai sakyk, jei turėtum su veiniu byla, ar laimėtumei?

— Ne, nelaimėčiau, nes velnias pekloj turi daugybę advokatų.

PAS DAILININKĄ.

— Sakyk man, tamsta, juk, tur būt, be galo sunku nupiešti paveikslą? E, gerbiamasis, nupiešti tai niekiel! Kur kas sunkiau jį parduoti,

NESVARBU.

— Oi, ponite, ką aš padariau! Jūs esate brunetė, o aš tamstos pase įrašau „blondinė!“ — sako pasų skyriaus valdininkas, išrašydamas vienai pilietei pasą.

— Niekiel, tamsta! Nesijaudink! Aš visvien netrukus dažysiu savo plaukus, tai drąsiai galite „blondinę“ palikti...

ATKIRTO.

Pilietis sutinka gatvėje vaikėžą, rūkantį papirosą:

— Kaip tau negėda, smargilau, gatvėje rūkyti? Palauk, būčiau aš tavo tėvu!

— Ale ponuli, jeigu tik nori, mano mama našė...

PAINUS KLAUSIMAS.

— Mamyte — teiraujasi aštuoneorių metu Elenutė. — Tu sakei, kad Kandys maitinasi rūbais. Kuo jos maitinosi, kol Adomas su leva buvo dar rojuje ir rūbų nenešiojo.

KARLO MARKSO BIOGRAFIJA.

Politmoksio patikrinime.

— Ką tu žinai iš Karlo Markso biografijos?

— Karlas Marksas gimė Vokietijoje, gyveno Anglijoje ir Rusijoje tapo nukryžiuotais.

GERAS KASININKAS.

— Tamsta nori būti mano kasininku, bet sakyk man, ar tamsta moki ilgai sėdėti vienoj vietoj?

— O, taip — net penkiolika metų išsėdėjau, pone direktoriau.

— Ir kodėl vistiek iš ten. tamsta išvarė?

— Sulgė amnestijos, pone direktoriau.

— Kodėl gyvuliai rečiau serga, kaip žmonės?

— Todėl, kad veterinarijos gydytojų yra mažiau kaip žmonių gydytojų!

— Žmona pasitinka pareinantį vyrą.

— Vė, koks tu girtas! tur būs visus pinigus pragėrei? Kuo dabar gyvensime?

— Tu, mylimoji, ne ddavinėk tokių rimtų klausimų... viss viena, šiandien negaliu tau atssakyti!

— Šiandien mokytojas uždavė mokykloje tokį klausimą, į kurį ne vienas mokiny nesugebėjo atsakyti.

— Ką gi jįsai užklause?

— Jis užklause: Kas išmūšė mokyklos langą?

TIK „LIETUVY“ PASISKELBĖS TAMSTA TURĖSI IŠSKELBIMO NAUDA. SKELBIMU KAINOS PIRMAUSIOS.

RESTORANAS IR VALGYKLA.

Skandūs valgiai ir maudagus patarnavimas. Mėnesinis pensijonas.

Pietūs ir vakarienės už 18700 tik pas

POVILA RAMANAUSKA

Rua José Paulino, 151, (Bom Retiro) São Paulo, B.V.

Paieškojimas.

Aš, Karusė Subačiukė, paieškau savo brolio Jurkio Subačiuko, kilusio iš Trakų apskrities. Jis pats, arba kas apie jį turi kokių nors žinių, prašomi pranešti „Lietuvio“ redakcijai.

Rua Bandeirantes, 92 S. Paulo.

DĖMESIO!

Sekančiam „Lietuvio“ numerį pradėsime spausdinti redaktoriaus St. Vancevičiaus įspūdžius iš Pasaulio Lietuvių Kongreso ir kelionės po Lietuvą. Taip pat pradėsime spausdinti ilgesnį ir labai įdomų rašinį apie Abisiniją. Sekiti kiekvieną „Lietuvio“ numerį.

Redakcija.

Pranešimai.

LIET. S.GOS BRAZILIJOS KNYGYNAS

atidarytas kasdien nuo 1 iki 3 val. p. p. Penktadieniais nuo 7 iki 8 val. vakaro. Sekmadieniais nuo 2 iki 4 val. p. p.

Knygos skaitymui išduodamos sena tvarka. Knygnas tvarkomas ir greit bus išduodamos skaitymui naujai gautos knygos iš Lietuvos.

Knygyno Vedėjas.

LIETUVOS KONSULATAS S. PAULO

paieško Stefaniją Viršilaite, kilusią iš Kazokiškių parap. Trakų apskrities.

GREITAS SUSISIEKIMAS GRAZIUOJU LAIVU MASSILIA

SANTOS — EUROPA PER 10 DIENU

Gražiausiai įrengti apartamentai, kabinos pirmos, antros ir trečios klasės.

Kas penkiolika dienų išveina geriausi laivai: „AURIGNY“, „BELLE ISLE“, „EUBEE“, „FORMOSE“, „GROIX“, „JAMAIQUE“, „KERGELLEN“ ir „LIPARI“.

Gražiausios kabinos — gerai įrengta virtuvė veltui vynas ir visi valgiai.

Agencia: Rua Libero Badaró 33-A S. Paulo
Avenida Rio Branco 11/13 Rio
Rua 15 de Novembro, 186. Santos

BAR--

RUSSO

RUA VICTORIA, 578

Vienintelis Rusu Baras S. Paulo mieste

Visomis dienomis, dalyvaudant geriausioms rusų kolonijos meno pajėgoms, dainos, baletas, balalaikų orkestras ir kt.

Kiekvieną vakarą nuo 8 val. iki 1 val. nakties.

Pastilinksminimo vieta lietuvių ir rusų kolonijai.

Brangus skaitytojai.

Per išėjus motus „LIETUVIS“ lankė tamstos namus, kas savaitę teikdamas daugybę žinių iš Tėvynės — Lietuvos, viso pasaulio, iš vietos. Jame tamsta rasdaval daug įdomių ir naudingų straipsnių apysakų, eilėraščių.

„LIETUVIS“ buvo tamstos geriausias draugas, patarėjas ir prietelius. Jis nori ir toliau juo būti. „LIETUVIS“ neapvils tamstos ir toliau. Jis tikisi, kad ir tamsta, malonūs skaitytojai, jo neapvils! Taigi, nieko nelaukdams siųsk „Lietuvio“ prenumeratą 1936 metams.

Atelpančiais metais „Lietuvis“ bus daug įdomesnis ir įvairesnis, nes jis turės daug naujų bendradarbių korespondentų bei talkininkų.

1936 met. „Lietuvį“ skaitys visi!

CASA S. CAETANO
ARTIGOS FINOS - PREÇOS MODICOS
PERFEIÇÃO ECONOMIA E DURABILIDADE
JULIO CESTARI
99 R. SÃO CAETANO-99 - TEL. 4-0777
S. PAULO

Geriausių rūšių ir už pigiausias kainas. Didžiausias pasirinkimas. Skrybelės, batai, marškiniai, kaklaraiščiai ir kit. tik sankrovoje SÃO CAETANO.
Lietuviams darome nuolaidą
RUA SÃO CAETANO, 99, S. PAULO.

Dėmėsiu

FELČERIS I. GARLO

Trumpiausiu laiku pagyda užkrečiamas (lyties) odos ir kitas ligas. Apžiūrėjimas ir adatos veltui. Priimu visomis dienomis bile kokią valandą.

VILLA ZELINA.

Bonde nuo Largo da Sê N. 32.

Autobusas nuo seno turgaus.

„BERNARDO“

Vokiečių fotografijų įstaiga
įsteigta 1890 metais
Atlieka įvairius darbus fotografijų srityje. Specialybė padidinti, o taip pat su dažais.
Darbas greitas, sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.

ARTHUR SCHMIDT
Rua São Caetano, 111 (senas n.103)
Tel. 4-5576 São Paulo.

DANTISTAS

JOSE LEVKOVITS

Rua Silva Pinto, 264 sobr. São Paulo
Tel. 5-4954

Diplomuotas Europoje ir S. Pauly, su daugelio metų praktika. — Blombuoja dantis už 10\$000 su parselena, arba sidarbu. — Darbas garantuotas. Traukia dantis be skausmo už 5\$000. Atidaryta diena ir nakti. —

„LIETUVIS“

gaunamas šiose vietose:

- 1) Luz stoties kioske.
- 2) José Paulino vaistinėje,
- 3) Prie pašto laiptų ir kampo,
- 4) Rusų vaistinėje Mokoje,
- 5) Menkaičio krautuvėje S. Annoje.
- 6) Citavičiaus krautuvėje V. Zeli noje.
- 7) Kirilausko krautuvėje, Vila Anastacioje, pas atskirus platintojus visuose miesto rajonuose ir „Lietuvio“ Redakcijoje visomis dienomis.

DEVĖK GRAŽIUS RŪBUS!

Rūbai gražus tik tada, kai gražiai pasiūti.

Siuvame sulig naujausių madų ir pigiau negu kitur. Didelis medžiagų pasirinkimas. Darbas garantuotas.

Rua Duque de Caxias 6-A

(prie Sorocabano stoties)

Už apmokamus skelbimus Redakcija neatsako.

VILLA ZELINA.

ZEMĖS SKLYPAI BE NUOŠIMČIU LIGAM IŠSIMOKĖJIMUI po 30\$000 mlr. mėnesiui. Duodama išsimokėjimui ir statybos medžiaga. Už grynus pinigus žemė su didele nuolaida. Taip pat už grynus pinigus parduodami jau pastatyti ir gerai įrengti namai.
Tikrų žinių gauti galima kreiptis visomis dienomis vietoj — Kontoroje Avenida Zelina, 33.

Karlos Korkiško.

Dr. B. K. Chipiakoff

(Maskvos universiteto 1914 m. laidos.)

Rua Ypiranga 15. ap. 4. (kertė rua Santa Ephigenia) Tel. 4-0316

Ligonius priima: nuo 4 iki 9 val. vak., šeštadieniais nuo 3 iki 8 v. v. Sekmadieniais nuo 10 iki 1 val. Venerinių, vidujinių ir psichinių ligų Laboratorija: tyrimas šlapimo, kraujo, mikrobu ir t. t.

Dr. Adolpho Taubkin

ADVOKATAS

(Diplomuotas S. Paulo fakulteto)

Civilinės ir prekybinės bylos, kontraktai, (ipotekos, žemės pirkimas ir pardavimas ir t. t.) skolų išreikalavimai ir visi kiti juridiniai reikalai.

Raštinė: Rua Direita Nr. 2, 2-as aukštas, salė 5. Telef. 2-1629.
Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 3 iki 5 val. vak.

Kalba lietuviškai.

Daktaras

A. JAZARA-SNEGE

(Maskvos gydytojas nuo 1914 m.) Vidaus ligos, chirurgija, venerijos ir moterų ligos.

Priėmimas nuo 9 — 12 v. ryt. ir 3 — 7 v. v.

Ladeira Porto Geral 12 sobr.

(kampus Boa Vista ir 25 de Março)

2 andar, salas 4 e 5 Gyv. butas ten pat 5 aukšte.
Tel. buto 2-5068.

PRISIEKUSIS VERTĖJAS.

Verčia iš visų kalbų įvairius dokumentus kaip va: kontraktus, visokius liudijimus ir t. t.

Paruošia įvairius dokumentus įvairiuose atsitikimuose: Chamadoms ir pilietybės įgijimui.

MIGUEL OCOUGNE

Rua 15 de Novembro Nr. 32.

Tel. 2-6393

Laivakortės į Lietuva ir iš Lietuvos pigiausiomis kainomis

Laivų išėjimas į Europą	
Astrida	28. 11. 35.
Eglantier	12. 12. 35.
Macedonier	29. 12. 35.

Klinos pigios.

CASA BANCARIA J. FRIZZO E CIA įkurta 1900 m.

Rua Mauá 207, kampas rua Conceição, prie pat Luz stoties.

Įstaigos darbo teisingumas garantuotas 100:000\$000, kurie padėti valstybės banke. Kalbame lietuviškai įstaiga atdara kasdien nuo 8 val. ryto ligi 6 val. vakaro, sekmadieniais tik ligi 12 val.

PASAULY

Ogaden rajone abisiniečiai laikosi labai tvirtai.

Pranešama iš Ogaden fronto, kad čia abisiniečiai žymiai sustiprino savo kariuomenės dalis ir aprūpino jas įvairiais ginklais. Šiame fronte italams visai nesiseka. Smarkus lietus ir audros labai apsunkina italų padėtį. Čia

abisiniečiai sukoncestravo apie 120.000 savo kariuomenės. Abisiniečiams vis dar nemažai ginklų parduoda Anglija. Greitu laiku Anglijoj bus pastatyti dar keturi karo lėktuvai abisiniečiams.

Brazilijos kavos eksportas.

Statistikos žiniomis, ligi šių metų rugsėjo 30 dienos Brazilija eksportavo (išvežė) 10.836.943 maišus kavos, kuriuos vertė siekia 1.531.535.000 milreisų arba 12.508.000 svarų sterlingų. Vidu

tiniskai buvo skaitomas kavos maišas po 141 milreisas. Praeitais metais vidutiniška kavos maišo kaina buvo 150 milreisų. Kaip matome, kavos kaina pasaulinėje rinkoje truputį nukrito.

SKRIS ATGAL PER ATLANTĄ.

Transatlantinės lakūnos leitenantas F. Vaitkus pareiškė Kauno žurnalistams, kad sutvarkęs „Lituanica II“ jis manęs iš Kauno skrisi į Naujorką, kad vistiek laimėjus ilgiausios distancijos rekordą.

HITLERININKAI DŪKSTA.

Įvedus Klaipėdoj specialią policiją, kuri bus centro vaidžios žinioje, tiek Klaipėdos, tiek ir Berlyno hitlerininkai vėl ėmė šaukti apie Statuto „laužymą“ ir kitas vokiečių „skriaudas“, bet ši po lietja gal galutinai likviduos vokiečių kusus Klaipėdos teritorijoje.

ABISINIEČIAI SMARKIAI RUOŠIASI PULTI ITALUS.

Naujausios žinios praneša, kad abisiniečiai pradėjo smarkiai ruoštis naujam puolimui prieš italus. Abisiniečiai atyžniai seka sankojų vykdymą ir tikisi, kad jos daug padės abisiniečiams atremti italus. Abisiniečiai vis gauna daug naujų ginklų.

METAMAS KALTINIMAS LIETUVAI IR ČEKOLOVAKIJAI.

Lenkijoje prasidėjo ukrainiečių teismai, kurie kaltinami nužudę Lenkijos ministrą Pierackį. Iš Varšuvos prane

MŪSŲ SKAITYTOJAMS UŽSIENUOSE

Pranešame gerb. skaitytojams užsienuose, kad 1936 m. „Lietuvio“ prenumeratos kaina iš Brazilijos į Lietuvą ir kitas šalis žymiai sumažinta.

Į Lietuvą „Lietuvio“ kainuoja višiemis metais tik 6 litus, arba 15 milreisų. Į Ameriką 1 doleris; į Argentiją 3 pezai ir į Urugvajų 2 (Urugvajaus) pezai. Iš Brazilijos užsakant į Lietuvą ir kitas Europos šalis metams 15 milreisų, pusmečiui 8 milreisiai. Į Šiaurinės ir Pietų Amerikos valstybes metams 12 milreisų, pusmečiui 6 milreisiai.

Lietuvoje „Lietuvj“ galima užsisakyti per DULR Akademinių Skyrių, Nepriklausomybės Aikštė Nr. 3 Kaunas. Pinigus siųsti galima to skyriaus vardu, pažymint, kad jie siunčiami „Lietuvio“ prenumeratorai

Iš visų kitų kraštų pinigus (kad ir vietos valiuta) siųsti šiuo adresu:

„Lietuvio“ caixa postal 1764
S. Paulo, Brazilija.

Lyg ir apžvalga.

DAUGIAU NEGU NERIMTA.

Ponas mokytojas V. Nalivaika, būdamas Lietuvoje buvo ėmėsis žygių savo pavardelį gakeisti į „Gineikis“, bet kadangi ta procedūra pareikalavo daugiau išlaidų ir laiko, tai p. Nalivaika nuo savo sumanymo atsakė. Bet čia atvažiavęs p. Nalivaika ima nerimtai elgtis, pasivadindamas save Gineikiu. Pavardę eilima prilyginti kaliniams. Nei pavardė, nei kaliniai negali žmogaus vertės numušti ar pakelti. Ir koks pavizdys iš to mūsų žmonėms, kurie savo pavardes ima „brazilikais“ perdirtinėti.

J. Merkis.

PAGIRU PUODAS NETAUKUOTAS.

Yra toks lietuviškas priežodis: „kas katinėliui uodegą pakels, jei jis pats sau nepasikels“, taip lygiai yra ir su p. Nalivaika bei jo „komitetu“. Štai jau kelintame „Giedros“ ir „Šviesos“ numery jie giriasi pastatę Dr. V. Kudirkos namus. Pav. „Šviesos“ Nr. 8 rašoma: „Jei šiandien turim nuosavus mokyklos rūmus, tai dėka tik mokytojo ir Tėvų K-to iniciatyvai ir jų pasiūlytiniui kolonijos lietuvių bėbė labui“ Vadinasi, nei DULR duoti 5000 litų sklypo užpirkimui, nei gausi Lietuvos Vyriausybės parama, kurios pinigais pastatytas visas pastatas, nieko nereikė. Visą nulėmė tik p. Nalivaikos ir „komiteto“ „dideli darbai“. Gal savo „nuopelnams“ pažymėti p. Nalivaika su „komitetu“ pašalino iš mokyklos salės Dr. Mačiulio paveikslą, kuris ištikrujų daug pasidarbavo šiuos mokyklos rūmus statant ir buvo pirmasis iniciatorius dar tuo laiku, kai p. Nalivaikos Brazilijoje oebuvo.

K-is.

— Vienas mūsų kolonijos veikėjas paskutiniam „Šviesos“ numerį kviėda: „bet kaikuriuos organizacijos visai nepriimamos į sągą vien dėlto, kad tokioj ir tokioj organizacijoj yra tokie ir tokie asmens“. Mes norime paklausti p. V. G. kada ir kokios organizacijos Liet. Sąjunga Brazilijoj nepriėmė į savo tarpą? Nors kartą liaukitės veidmainiavę, ponai!

DAR VIENA ALKOHOLIO AUKA.

V. Anastacio. Pirmadienį lapkričio m. 18 d. apsinodyjęs alkoholiu staugiai mirė gyvenantis rua Camacan, 65, lietuvis Špakauskas. Špakauskas nors nebejaunus žmogus, bet buvo visai sveikas ir dirbo iki sekmadienio. Sekmadienio vakare nuėjo ten pat į lietuvių Kirilausko krautuvę, kur jį gerokai pavaišino „kubatonikais“ pingute. Parėjęs namo tuoj ėmė šaukti, kad jam degina vidurius ir pasikankinęs ikt pirmadienio mirė. Pakviestas gydytojas ligonitui pagalbos suteikti negalėjo, nes jis buvęs apnuodytas stipriais alkoholio nuodais.

Tai dar viena alkoholio auka!
S-ns.

Vilanastaziečių ziniai.

Šiuo pranešama Dr. J. Basanavičiaus v. lietuvių pr. m-os rajono lietuviams, kad svarbiais mokyklos reikalais pasitarti ketandienį, lapkričio mėn. 23 dien. 8 val. vakaro šauktamas tos mokyklos mokinių tėvų visuotinis susirinkimas.

Susirinkime gerb. „Lietuvio“ redaktorius p. St. Vancevičius skaitys labai įdomią paskaitą. Visus mokinių tėvus ir mokyklos draugus prašoma koscikalingiausia atsilankyti.

Susirinkimui užsibaigus bus tarlamasi jaunimo ir šiaip organizacijos reikalui, todėl kviečiame ir jaunimą.
Tėvų K-tas.

BRAZILIJOS NAUJIENOS.

PASIŪLYMAJ UZDARYTI INTEGRALISTŲ VEIKIMĄ.

Pastaruoju laiku Brazilijos integralistai visuose estaduose pradėjo smarkiai veikti. Integralistų akcija iššaukė nepasitenkinimą ir pasipriešinimą kaikiurių kitų Brazilijos politinių grupių. Integralistų akcijai priešingos katkuriuos darbininkų organizacijos. Šiomis dienomis Brazilijos Seimau buvo įneštas pasiūlymas integralistų veikimą uždaryti. Seimas 80 balsų, prieš 73, neseniai nutarimą, kuriuo einant, turi būti integralistų veikimas suvaržytas, arba duota veikimo laisvė Alianča Libertadora partijai.

ISKILMINGOS LAIDOTUVĖS.

Rio de Jansiro mieste su didėmis iškilėmis palaidotas kapitonas Manuel de Oliveira, kuris užsimušė per neseniai įvykusią lėktuvo katastrofą netoli Curitybos miesto.

KONFLIKTAS TARP INTEGRALISTŲ IR JU PRIEŠININKŲ.

Maceio mieste (Alagoas estade) per vieną integralistų mitingą įvyko susišaudymas tarp integralistų ir jų priešininkų. Policijai po didelių pastangų pavyko tvarką atstatyti.

ANGLŲ LAKŪNĖ JOAN BATTEN PERSKRIDO ATLANTĄ.

Anglų lakūnė Joan Batten šiomis dienomis pgrskrido Atlanto vandenyną iš Londono į Braziliją. Rio de Jandre jai buvo suroštas iškilmingas priėmimas. Lakūnė už savo nepaprastai drąsų žygį gavo daugybę sveikinimo telegramų iš viso pasaulio kraštų.

DIDĖJA EKSPORTAS IŠ RIO GRANDE DO SUL.

Pranešama iš Porto Alegre, kad pastaruoju laiku smarkiai padidėjo įvairių maisto produktų ir kitų prekių išvežimas iš Rio Grande do Sul estado į užsienį. Ypatingai daug išvežama ryžių.

SANTOS MIESTE STATYS DIDELIUS GIMNAZIJOS RŪMUS.

Santos mieste estado vyriausybė projektuoja pastatyti didelius gimnazijos rūmus. Rūmų planas jau paruoštas iš manoma netrukus pradėti statybą.

— Lenkijos prezidentas Moscickis apdovanojo Brazilijos Respublikos Prezidentą Getulio Vargas „Baltojo Erelio“ ordenu.

— Rio de Janeiro mieste dar tebestreikuoja metalurgijos pramonės darbininkai, reikalaudami padidinti atlyginimą už darbą.

— Rio de Janeiro mieste didėlis žymus Brazilijos dainininkas Corrėa Dias. Jis sirgo neurastenija.

— Lapkričio 16 d. Bello Horizonte mieste stautė didelė audra su lietuvi, kuri pridarė daug nuostolių. Dėl audros visą naktį buvo sustojęs tranvajų judėjimas.

— Iš Bahia estado į S. Paulo atvažiuoja nemažas skaičius laukų darbininkų, kurie gabenami žemės darbuams į S. Paulo estado fazendas.

šama, kad Pierackio nužodyme kaltina ma Lietuvą ir Čekoslovakiją, kurios, esą rėmusios ukrainiečių teroristus.

NAUJI KARDINOLAI.

Gruodžio 16 dieną numatyta paskirti 20 naujų kardinolų. Jau oficialiai skelbiamas kandidatų sąrašas, iš kurių matyti, kad kardinolais numato ma paskirti daugiausia italų arkivyskupų, 3 prancūzai, 1 lenkas ir keletas kitų. Gandai apie Lietuvos Arkivyskupų Skvirecko kandidatūrą, matyti, neturėjo pagrindo.

— Iš Varšuvos pranešama, kad teisiamai Lenkijoj ukrainiečiai teisme atsisako kalbėti lenkiškai. Vienas iš jų teismo salėje suriko: „Nepripažįstu Lenkijos įstatymų“. Tojiau vėl ukrainietiskai šaukė: „Visas pasaulis turi pamatyti tiesą“. Teistas ukrainietis buvo pašalintas iš teismo salės.

— Buenos Aires mieste susieka slapta anarchistų organizacija. Po teismo suėmė 32 asmenys, priklausančius šiai organizacijai.

Pranešimas.

Šiuo pranešama „Viities“ S-gos B. Retiro skyriaus nariams, kad š. m. lapkričio mėn. 29 d. 8 val. vak. Lietuvių Name, rua Bandeirantes, 92 yra šauktamas šio skyriaus visuotinis narių susirinkimas. Susirinkime bus svarstomi labai svarbūs reikalai, todėl narius prašome būtina dalyvauti.

Taip pat bus skaitoma įdomi paskaita, todėl kviečiame ir prijaudančius, Valdyba.

Redakcijos atsakymas.

J. C. Ellėrašitis spaudai netinka. Parašykite žinučių iš vietos lietuvių gyvenimo.

M. M-ut. Už tinkėjimus labai ačiū Straipsnelį prie progos sunaudosime.

V. Mamonui. Tamstos laišką dedame. Parašykite daugiau.

Petropolis Juozui. Korrespondencija gavom. Sunaudosime. Parašykite daugiau.

J. K-u. I. „Šviesos“ ir „Liet. Aido Br.“ dedamus šmeižtus atskatinėti visai neverta. Šmeiždami kitus jie patys save kompromituoja. Straipsnio nedėsimė.